

وظایف مرتبط با نظام آماری

۷۸،۶۱۸،۷۹۹

ناری بهار ۹۴ : ۸٫۱۰ درصد نرخ رشد ج

مرکز آمار ایران

STATISTICAL CENTER OF IRAN

وظایف مرتبط با نظام آماری

نظام آماری مجموعه دستگاه‌ها و نهادهای درگیر در فعالیتهای آماری، وظایف و فعالیت‌های هر یک از اجزای نظام، روابط درونی و بیرونی آنها با یکدیگر، اصول، قوانین و مقررات حاکم بر وظایف و روابط مزبور را در بر می‌گیرد. ساختار مدیریتی نظام آماری متشکل از «مجلس شورای اسلامی»، «هیئت دولت»، «شورای عالی آمار»، «مرکز آمار ایران»، «کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار» و «کمیته‌های آمار بخشی» است. فلسفه وجودی مجلس شورای اسلامی و هیئت وزیران در نظام ملی آمار ایران ناشی از آن است که مشارکت این دو نهاد در صورت لزوم و موارد خاص و فوق‌العاده، با تصمیم‌گیری و تصویب قوانین و مقررات ناظر بر فعالیتهای آماری در نظام ملی آمار ایران پیش‌بینی شده باشد. همچنین به منظور افزایش مشارکت بخش‌های خصوصی و تعاونی در فعالیتهای آماری، در چارچوب سیاست‌های برنامه ملی آمار کشور و محور چهارم از برنامه تحول در نظام اداری کشور، هیئت محترم وزیران در تاریخ ۱۳۸۳/۴/۲۳ آیین‌نامه تشخیص صلاحیت مشاوران به شماره ۲۰۶۳۷/ت/۲۸۴۳۷-هـ را تصویب نمود و وظیفه تشخیص صلاحیت مشاوران آماری اعم از حقیقی و حقوقی را به مرکز آمار ایران واگذار کرد. گزارش اهم اقدامات مرکز آمار ایران در زمینه انجام وظایف مرتبط با نظام آماری و تشخیص صلاحیت مشاوران آماری به شرح زیر است:

❖ دبیرخانه شورای عالی آمار

بر اساس ماده یک «آیین‌نامه اجرایی دبیرخانه شورای عالی آمار»، وظیفه دبیرخانه شورای عالی آمار را مرکز آمار ایران بر عهده دارد. این مرکز به منظور انجام وظیفه دبیرخانه شورای عالی آمار در سال ۱۳۹۴ اقداماتی به شرح ذیل انجام شده است:

- ارائه گزارش‌های دوره‌ای به مجلس شورای اسلامی، دیوان محاسبات کشور و دستگاه‌های نظارتی ذی‌ربط؛
- مشاوره و پاسخگویی به دستگاه‌های اجرایی کشور در خصوص نظام ملی آمار ایران؛
- انجام مقدمات برگزاری جلسات شورای عالی آمار و کمیسیون تخصصی شورا و تهیه و ارسال صورتجلسات و پیگیری مصوبات شورا.

❖ شورای عالی آمار

وظایف شورای عالی آمار به عنوان مهم‌ترین مرجع سیاستگذاری و هماهنگ‌کننده فعالیتهای آماری در زمینه تأمین نیازهای آماری کشور و رفع مشکلات و نارسایی‌های گسترده تولید آمارهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در قانون مصوب ۱۳۵۳ مرکز آمار ایران مورد تأکید قرار گرفته است. این شورا به منظور انجام وظایف خود در سال ۱۳۹۴، دو جلسه _ جلسات پنجاه و دوم و پنجاه و سوم _ برگزار کرد که اهم مصوبات آن عبارتند از:

- کلیات طرح «اختصاص شناسه یکتای کسب و کار» تصویب شد و با توجه به این که اجرای طرح مذکور علاوه بر ابعاد آماری دارای ابعاد حقوقی و اداری نیز هست، به منظور هماهنگی‌های بیش‌تر، مقرر شد مفاد زیر در قالب یک مصوبه برای تصویب به هیئت دولت پیشنهاد شود:
 - به منظور ایجاد بستر مناسب برای ساماندهی فضای کسب و کار کشور، اتصال و یکپارچه‌سازی پایگاه‌های اطلاعاتی و استقرار نظام جامع ثبت‌های آماری ایران در حوزه کسب و کار، تمام دستگاه‌های اجرایی موظفند در همه اسناد، فرم‌ها، مجوزها، پروانه‌های صادره، اوراق مالی، قبوض و نظایر آن، شناسه کسب و کار را درج و بر این اساس، اطلاعات پایگاه‌های اطلاعاتی خود را ویرایش و بروز نمایند.
 - انجام فرایندهای اداری مرتبط با کسب و کار از قبیل صدور یا تمدید مجوز، اعطای تسهیلات، ارائه خدمات، صدور صورتحساب‌ها و موارد مشابه از سوی دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، منوط به ارائه شناسه کسب و کار توسط متقاضی خواهد بود.
 - مرکز آمار ایران با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، آیین‌نامه اجرایی مربوط را حداکثر ظرف مدت سه ماه برای تصویب در هیئت دولت، ارائه کند.
 - مرکز آمار ایران با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، ضمن راه‌اندازی سامانه شناسه کسب و کار، بستر لازم را برای اتصال پایگاه‌های اطلاعات مربوط به کسب و کار در دستگاه‌های اجرایی، فراهم کند.
 - تمام دستگاه‌های اجرایی کشور موظفند زمینه‌های اتصال پایگاه‌های اطلاعاتی مربوط به کسب و کار خود را به سامانه شناسه کسب و کار، فراهم کنند.
 - دستگاه‌های اجرایی موظفند برای اجرایی شدن این مصوبه، در صورت لزوم، اعتبار مورد نیاز را در بودجه سنواتی خود، پیش‌بینی کنند. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نیز مکلف است اعتبار مورد نظر را در بودجه سالانه دستگاه‌های اجرایی، منظور کند.
- با توجه به اینکه بر اساس بند الف ماده ۵۴ قانون پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، «مرکز آمار ایران مرجع رسمی تهیه، اعلام و انتشار آمارهای رسمی کشور است»؛ از این‌رو با حداکثر رأی اعضای حاضر در جلسه مصوب شد: برای پرهیز از دوگانگی در اعلام آمار، دستگاه‌های اجرایی، آمارهای رسمی را به مرکز آمار ایران ارائه دهند. مرکز آمار ایران پس از بررسی‌های کارشناسی و با همکاری دستگاه‌ها نسبت به انتشار آن اقدام می‌نماید.
- در راستای اجرای بند فوق «نرخ تورم برای خردادماه ۱۳۹۴» فقط توسط مرکز آمار ایران اعلام و انتشار یابد. به همین منظور نشست کارشناسی بین مرکز آمار ایران و بانک مرکزی صورت پذیرد.
- سایر دستگاه‌های اجرایی خصوصاً بانک مرکزی با تمام توان کارشناسی خود در تولید آمار و اطلاعات فعال باشند و در صورت استعلام و درخواست آمار توسط سایر دستگاه‌ها یا مجامع بین‌المللی، به صورت غیررسمی پاسخ داده شود و برای انتشار رسمی،

ضمن اطلاع‌رسانی به این مجامع و سازمان‌ها در خصوص ماده ۵۴ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، تنها به آمار منتشر شده توسط مرکز آمار ایران استناد نمایند.

- در صورت لزوم، در هر فصل تعداد جلسات بیش‌تری برگزار شود.

❖ کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار

بر اساس ماده ۶ «آیین‌نامه اجرایی دبیرخانه شورای عالی آمار»، کمیسیون تخصصی، به عنوان بازوی کارشناسی و مشورتی شورای عالی آمار، به منظور بررسی تخصصی برنامه‌ها و طرح‌های مربوط به فعالیت‌های آماری کشور که از سوی کمیته‌های آمار بخشی و شورای عالی آمار ارجاع می‌شود، تشکیل می‌شود. این کمیسیون در سال ۱۳۹۴ علاوه بر این‌که چهار جلسه برگزار نموده است، کارگروه‌های کارشناسی جلساتی را به قرار ذیل داشته‌اند.

- برگزاری چهار جلسه کارگروه تخصصی مبنی بر تقاضای تعدادی از دستگاه‌های اجرایی در ترکیب شورای عالی آمار و
- برگزاری هفت جلسه کارگروه تخصصی متشکل از تعدادی از دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در مورد «طرح نظام جامع ثبت‌های آماری ایران».

❖ کمیته‌های آمار بخشی

کمیته‌های آمار بخشی نیز به منظور سازماندهی فعالیت‌های آماری در ۲۷ دستگاه اجرایی کشور تشکیل شده‌اند. کمیته‌های آمار بخشی در مجموع ۲۴ جلسه برگزار نمودند. کمیته آمارهای «جمعیت» مستقر در مرکز آمار ایران و کمیته آمارهای «علوم، تحقیقات و فناوری» مستقر در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت بیش‌تری داشته‌اند.

❖ تعیین صلاحیت شرکت‌ها و کارشناسان مشاور آماری

تشخیص صلاحیت شرکت‌های مشاور بخش خصوصی در گروه خدمات آماری بر اساس آیین‌نامه تشخیص صلاحیت مشاوران به شماره ۲۰۶۳۷۵/ت/۲۸۴۳۷ مورخ ۱۳۸۳/۴/۲۳ مصوب هیئت محترم وزیران انجام می‌شود. در سال ۱۳۹۴ خدمات صدور گواهینامه فعالیت آماری در چهار زمینه تخصصی اقتصاد، کشاورزی، اجتماعی خانوار و صنعت، معدن و زیربنایی به شرح ذیل انجام شده است:

- صدور گواهینامه جدید ۱۰ شرکت و سه کارشناس آماری؛
 - تمدید اعتبار گواهینامه فعالیت ۶۱ شرکت آماری؛
 - بازدید از ۱۲ شرکت آماری متقاضی دریافت گواهینامه فعالیت آماری؛
 - مکاتبه با اشخاص حقیقی و اعلام موارد نقص مدارک ارسالی؛
 - مکاتبه با دستگاه‌های اجرایی و ... برای تأیید استعلام گواهینامه شرکت‌ها و اشخاص حقیقی و
 - مشاوره تلفنی به متقاضیان حقیقی و حقوقی دریافت گواهینامه فعالیت آماری.
- در حال حاضر، در مجموع بیش از ۱۰۰ شرکت آماری در سطح کشور گواهینامه فعالیت آماری دریافت کرده‌اند.